

Gaan we op vakantie of voor een betere toekomst?

"Hele fijne vakantie allemaal! Hebben jullie al plannen?"
 Leerling (4 havo): "Geen idee juf, denk dat ik ga werken..."

Sultan Göksen

Onderzoek van The National **Summer Learning Association** (2015) toont aan dat leerlingen, zeker in achterstandswijken, bijna drie maanden van de gedoceerde lessen/aan lesstof vergeten. Bovendien kost het de docenten na de zomervakantie nog eens twee maanden extra om deze achterstanden weg te werken. Waardoor dus geen mogelijkheid bestaat om over te gaan op het opdoen van nieuwe lesstof.

Sultan Göksen

Sinds 2015 bestaat er in Nederland een algemene subsidieregeling voor de zomerscholen, die in 2016 werd uitgebreid met de subsidiëring van de lentescholen. De oorzaak hiervan waren de zittendblijvers. Volgens de inspectie waren de kosten van doubleren erg hoog, leverde het weinig op en het had op langere termijn zelfs een negatieve invloed op de schoolprestaties en schoolloopbanen (Goos et al., 2013). Daarnaast bleek uit internationale effecten studies dat zomerschoolprogramma's ook een positief effect hebben op de leerprestaties van leerlingen in het algemeen (Cooper, Charlton, Valentine en Muhlenbruck, 2000). In het bijzonder wanneer de programma's worden afgestemd op de behoeften van de leerlingen.

Overgang of eigen ontwikkeling?

Helaas zien we in Nederland veelvuldig zomerschoolprogramma's waar leerlingen zelfstandig moeten werken aan (extra) opdrachten en krijgen ze (extra) leerwerk mee. Het staat vaak gelijk aan een overgangstaak. Als leerlingen aan het eind van het programma (maximaal 2 weken) geen voldoende halen voor de eindtoets of niet komen op

dagen, mogen ze niet over. Daarentegen beperken de zomerschoolprogramma's in andere landen, zoals Amerika of Engeland zich niet alleen tot de overgangstaak. De meerwaarde van deze zomerschoolprogramma's reikt verder doordat leerlingen plezier kunnen maken, hun achterstanden weg kunnen werken, verschillende 21-eeuwse vaardigheden kunnen aanleren en hun talenten verder kunnen ontwikkelen. Anders gezegd het zomerschoolprogramma wordt afgestemd op de behoeften van hun leerlingen.

Veel van onze leerlingen gaan maximaal een paar weken op vakantie. Wat doen ze met de rest van hun tijd? Als ik het aan mijn leerlingen vraag krijg ik antwoorden als "gewoon, chillen", "hele dag op de Playstation spelen" of "slapen". Leerlingen weten niet wat ze anders moeten doen met zoveel vrije tijd, vooral leerlingen die het thuis niet ruim hebben. Dit zijn vaak ook de leerlingen die grote achterstanden hebben. Voor deze leerlingen is de zomerschool de oplossing. In eerste instantie geven we leerlingen hun ontmoetingsplaats terug. Daarnaast geven we leerlingen de gelegenheid om aan hun eigen toekomst te werken, door hun achterstanden voor bepaalde vakken weg te werken. Daarbovenop hebben we de middelen en de tijd om leerlingen aan verschillende "leuke activiteiten" deel te laten nemen. Naast sport, muziek, theater en/of kunst, kunnen we ook denken aan business, science en ICT activiteiten, waarin leerlingen hun vaardigheden en talenten verder kunnen ontwikkelen.

Uiteraard vergt het ontwerpen van een uitdagend curriculum wat aansluit bij de behoeften van de leerlingen tijd, inspiratie en vooral moed, maar zoals Churchill zegt: "Het hebben van moed is de kunst om van nederlaag tot nederlaag te gaan zonder enthousiasme te verliezen". Dus gaan we op vakantie of voor een betere toekomst? Ik zeg: "Waarom kiezen als beiden kunnen? ".

Sultan Göksen is onderwijzer, lerarenopleider, columnist.
 Reacties naar: sultangoksen@gmail.com